

Miten turvaan tahtoni toteutumisen

UUSI OIKEUDELLISEN
ENNAKOINNIN OPAS
TYÖVÄLINEEKSI, JUL-
KAISUPÄIVÄ 1.3.2016

Miten kannustan asiakastani varautumaan toimintakyvyn heikentymiseen? Mitkä olivatkaan yleisimmät hoitotahtolomakkeet? Miten neuvon tekemään edunvalvontavaltuutuksen? Miten kertaan helposti edunvalvontavaltuutuksen ja edunvalvonnan erot?

Oikeudellinen ennakointi tarkoittaa tulevaisuuden suunnittelua ja varautumista omaan mahdolliseen toimintakyvyttömyyteen.

Oikeudellisen ennakoinnin avulla on mahdollista päättää etukäteen, miten itse ja omia asioita hoidetaan, jos tulee myöhemmin toimintakyvyttömäksi sairauden, tapaturman tai muun vastaavan syyn vuoksi. On olemassa oikeudellisia keinoja, joilla voi varmistaa oman tahdon toteutumisen.

Neuvonta ja ohjaus oikeudellisen ennakoinnin keinojen käyttöön kuuluvat jokaisen sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisen velvollisuuksiin. Ihanteellista olisi, jos jokainen täysi-ikäinen olisi varautunut mahdolliseen toimintakyvyttömyyteen, mutta valitettavasti se ei kuitenkaan ole kovin tavallista, eikä moni ole vielä muistisairauden diagnoosinnan vaiheessakaan tehnyt esimerkiksi hoitotahtoa tai edunvalvontavaltuutusta.

Tämän vuoksi viimeistään diagnosoinnin yhteydessä ammattilaisen tulisi erityisesti kannustaa ja rohkaista ennakointiin.

Ammattihenkilö joutuu usein myös oikeisemaan yleisiä virheellisiä käsityksiä esimerkiksi siitä, että puolisollla tai lapsella olisi automaattisesti oikeus hoitaa sairastuneen asioita tai päättää hänen puolestaan. Kuvitellaan, että asiat lutviutuvat itsestään. Luottamus läheisiin on usein niin suuri, ettei kirjallisia valtuuksia anneta läheisille etukäteen. Usein kuulee myös perustelun, että koska on tehty keskinäinen testamentti, asiat ovat kunnossa. Tällöin ei huomata ajatella, että testamentti koskee kuoleman jälkeistä aikaa.

Uuteen Miten turvaan tahtoni toteutumisen? Opas oikeudelliseen ennakointiin -julkaisuun on koottu vinkkejä ja keinoja, joiden avulla on hyvä varautua tilanteeseen, jossa ei pysty enää omia asioitaan hoitamaan. Pykäläluettelon sijaan esitellään keskeisiä oikeudellisen ennakoinnin keinoja selityksineen

ja malleineen. Oppaasta löytyy yleisimpien hoitotahtolomakkeiden esittelyt, hyödyllinen edunvalvontavaltuutuksen malli ja runsaasti tapausesimerkkejä, jotka kertovat ennakoinnin ja suunnittelun hyödyistä arjen tilanteissa. Opas on tarkoitettu erityisesti ikääntyville, eläkeläisille, varhaisvaiheen muistisairaille ihmisille sekä työvälineeksi neuvontatyötä tekeville sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisille. Opas julkaistaan sekä suomen- että ruotsinkielisenä.

Opas on työstetty osana Suomen muistiasiantuntijat ry:n Muistisairaahan ihmisen edunvalvonta yhteistyönä -projektia useiden yhteistyökumppaneiden kanssa. Oppaan laajassa työryhmässä on ollut eläkeläisiä, juridisia asiantuntijoita ja neuvontatyötä tekeviä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisia. Lue lisää projektista: **muistiasiantuntijat.fi/edunvalvontahanke**.